

V Ljubljani, 03.07.2014

Zadeva: Priprava novega Zakona o graditvi objektov

Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Jamova cesta 2, Ljubljana želi pripravljavce novega Zakona o graditvi objektov opozoriti na nekaj bistvenih strokovnih zahtev, ki jih mora bodoči zakon jasno opredeliti, če želimo dobiti Zakon o graditvi objektov, ki bo omogočal strokovno odgovoren pristop k reševanju gradbenih problemov in problemov umeščanja posegov v prostor. Pripravljavci zakona bi se morali predvsem zavedati, da Slovenija leži na potresnem, poplavnem, plazljivem in plazovitem območju, poleg tega pa večji del prostora omejujejo tudi drugi varstveni in varovalni režimi. Istočasno se moramo zavedati, da se vsi objekti gradijo za obdobja 50 do 100 let in da se je Slovenija zavezala k uporabi standardov Evrokod za projektiranje gradbenih konstrukcij. Prav tako dolgoročno naravnano je prostorsko planiranje, ki mora skozi sprejete prostorske dokumente zagotavljati uspešno, racionalno in trajnostno gradnjo.

Zakon o izobraževanju gradbenih strokovnjakov in strokovnjakov na področju urbanističnega ter prostorskega načrtovanja po Bolonjski reformi in Zakon o graditvi objektov, ki določata posamezne kompetence tem strokovnjakom morata biti usklajena. Po sedaj veljavnem Zakonu o graditvi objektov lahko dobijo visoka pooblastila posamezni profili gradbenikov z različnimi ravni izobrazbe, ki pa jih študijski programi na teh stopnjah izobrazbe ne predvidevajo v splošnih in osebnih kompetencah diplomantov teh stopenj študija. Na področju urbanističnega in prostorskega načrtovanja pa so ta pooblastila glede na nove študijske programe prostorskih strok trenutno prenizka. Zato posebej opozarjamo pripravljavce zakona na naslednje:

1. Končana raven študija in pooblastila, ki jih predpisuje Zakon o graditvi objektov, morajo biti zaradi zagotavljanja strokovnosti maksimalno usklajena. Pooblastila za odgovorne projektante in odgovorne vodje del za zahtevne objekte (pooblaščen inženirji) lahko pridobijo ob zahtevani praksi in opravljenem strokovnem izpitu pri Inženirski zbornici Slovenije (IZS) samo diplomanti druge stopnje Bolonjskega študija in dosedANJI univ. dipl. inženirji.
2. Vsi ostali profili izobrazbe gradbene stroke (tehnik, inženirji in diplomirani inženirji prve Bolonjske stopnje) pa morajo za svoje delo v stroki imeti ustrezen strokovni

- izpit in ustrezno predpisano prakso odvisno od ravni izobrazbe. Vsi ti profili so lahko odgovorni vodje del za nezahtevne in manj zahtevne objekte.
3. Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani se zavzema za korektno regulacijo poklicev tudi za področja, ki sodijo v pristojnost Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS). Potrebno je razločevanje med arhitekturnim in krajinskim projektiranjem ter urbanističnim in prostorskim načrtovanjem, zato se zavzemamo in predlagamo dve licenci: (a) licenco za arhitekturno in krajinsko projektiranje ter (b) licenco za urbanistično in prostorsko načrtovanje. Z licenco urbanističnega in prostorskega načrtovanja se lahko izdelujejo vsi prostorski akti ter strokovne podlage, pridobijo pa jo lahko ob zahtevani praksi in opravljenem strokovnem izpitu pri ZAPS samo diplomanti druge stopnje Bolonjskega študija, ki končajo enega izmed ustreznih študijev prostorske stroke in dosednji univ. dipl. inženirji ustreznih strok.
 4. Revizije za področje varnosti gradbenih objektov je nujno potrebno zakonsko predvideti. Zavedati se je treba, da je gradbeništvo industrija unikatnih, enkratnih proizvodov in so zato nadzorni mehanizmi na vsaki stopnji gradbenega projekta nujni za zagotavljanje kakovosti gradbenih objektov in javne varnosti. Pooblastilo za revidenta lahko pridobi le pooblaščen univerzitetni diplomirani inženir (univ. dipl. inž.) »predbolonjskih« študijev ali diplomant po drugi Bolonjski stopnji (mag. inž. grad.) po najmanj deset letnih izkušnjah projektiranja ali vodenja del zahtevnih objektov in po opravljenem revidentskem izpitu pri IZS. Primerna se nam zdi ureditev, da bi revizijski postopki za projekte zahtevnih objektov v celoti potekali preko IZS ali bi vsaj revidente imenovala IZS.
 5. Predlog, da bi nadzornike imenovala država, je nesprejemljiv. Nadzorništvo je čista stroka in praviloma je vsak, ki je strokovno usposobljen za izvajanje ali za projektiranje določenih objektov usposobljen gradnjo takšnih objektov tudi strokovno nadzirati. Pri tem je treba upoštevati izključevanje istih oseb na istem objektu v različnih vlogah. Primerno pa bi bilo za nadzornika zahtevati ustrezno daljšo dobo delovnih izkušenj.
 6. Država naj preko inšpekcijskih služb nadzira predvsem to, da stroka v vseh fazah projektiranja in izvedbe objekta dela v skladu z zakonom.
 7. Bodoči zakon naj obvezno predvidi, da je vodja investicije na strani investitorja pooblaščen inženir.
 8. Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani podpira permanentno izobraževanje vseh profilov strokovnjakov, ki želijo imeti določena pooblastila pri graditvi objektov in urbanističnem ter prostorskem načrtovanju.
 9. Menimo, da je članstvo v Inženirski zbornici Slovenije za vse, ki imajo določena pooblastila za projektiranje in gradnjo objektov, obvezno, kajti le tako lahko stroka preko IZS izvaja tudi določene posledice za odgovorne udeležence pri gradnji objektov. S tem bi sanirali tudi neskladje nacionalne zakonodaje z Evrokodi, ki n.pr. zahtevajo, da geotehnični projekt (pri nas elaborat) izdeluje ustrezno usposobljena odgovorna oseba.
 10. Prav tako sodimo, da mora biti obvezno članstvo v Zbornici za arhitekturo in prostor Slovenije za vse, ki imajo določena pooblastila za urbanistično in prostorsko načrtovanje.
 11. Zakonodaja, ki ureja področje urejanja in načrtovanja prostora ter graditve objektov je izredno povezana. Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v

- Ljubljani zato predlaga, da se celotna področna zakonodaja ureja sistemsko in celovito.
12. Pri pisanju zakona in pri predvidenih pooblastilih je treba jasno razmejiti pristojnosti posameznih strok v postopkih graditve objektov in urbanističnega ter prostorskega planiranja, saj študijski programi posameznih strok svojim diplomantom določajo pomembno različne splošne in osebne kompetence.
 13. V zakonu je treba določiti, da IZS in ZAPS na podlagi strokovnih kriterijev ugotovita, kateri študijski programi in kateri diplomanti teh programov s svojimi kompetencami izpolnjujejo kriterije za posamezno stroko.
 14. Kadar ZGO govori o svobodnem trgu, ne sme pozabiti na bistvene strokovne zahteve posameznih strok in na javni interes: varne, trajne, zdravju ugodne in energetske in okoljske učinkovite gradnje ter izvajanje prostorskih aktov, ki so sprejeti na podlagi strokovno podprtih odločitev o prostorskem razvoju in podrobnih urbanističnih ureditvah ter zagotavljajo trajnostni prostorski razvoj tudi bodočim rodovom.
 15. Če zakonodajalec že vztraja na poenostavitvah postopkov pridobivanja gradbenega dovoljenja, naj se to nanaša na upravne postopke, nikakor pa ne na strokovni del projekta. Še posebej to velja za objekte javnega pomena (n.pr. infrastrukturne), kjer so postopki umeščanja v prostor in gradbenega projektiranja tesno povezani.
 16. Vsako izmed navedenih točk smo pripravljene pripravljavcu zakona posebej utemeljiti.

prof. dr. Matjaž Mikoš
Dekan UL FGG

V vednost:

Inženirska zbornica Slovenije, Jarška cesta 10, Ljubljana

Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Vegova 8, 1000 Ljubljana